

SKAK

BLADET

NR. 7
JULI 1960
56. ÅRGANG

KR. 1,00

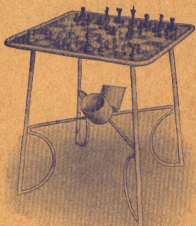
MEDEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

*Norresundby Skakklubs provinsklubmestre
Stående fra venstre: Arne Knudsen, Erik Petersen og Hans Nielsen
Siddende: Frode Søby, Ole Holmsgaard og Poul Nygaard*

INDHOLD:

Fra Steinitz til Tal - Zoneturneringer i Budapest og Madrid
Matchpartierne Bent Larsen-Børge Andersen - Teori, strategi og taktik - Opgaver
Korrespondanceskak - Nyheder

Skakbord

Bordet er fremstillet af hvidlakeret stålør med to bægere til brikkerne, dobbelt 3 mm glasplade, der er vendbar for skak- eller møllespil.

Bordet er særdeles nydeligt med røde, sorte og hvide farver. Det er desuden anvendeligt som tebord - blomsterbord m. m.

Pris uden brikker kr. 55,00.

Med »Staunton« plasticbrikker kr. 77,00.

Smukke skakbrætter af træ

Skakbræt af **Ahorn** og **Mahogni** 45×45 cm med tal og bogstaver kr. 58,00
 Skakbræt af **Ahorn** og **Ibenholt** 45×45 cm uden tal og bogstaver kr. 45,00
 Begge slags brætter er i ualmindelig nydelig udførelse med indlagte felter.

Axel Niensens Skakforlag

Egebæksvej 7, Odense
 Telefon 125250 - Giro 9638

SKAKHUSET KØBENHAVN

STUDIESTRÆDE 24
 TELEFON BYEN 6291

BUTIK (nær Rådhuspladsen)

GIRO nummer 86178

ALT til SKAK

Dansk
 Skak
 Union's
 emblem
 i sølv

med knap kr. 4,00 + porto
 mod indbetaling på giro
 20601 eller ved indsendelse
 af frimærker

Skakbladets ekspedition
 Hulkærvej 8, Søborg

P. O. Pedersens Skakfabrik

Største fabrik i Norden
 St. Kongensgade 21, Kbh. K.
 Pa. 5037-4437-437

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition samt på postkontorerne i Danmark, Norge og Sverige à kr. 10,00 pr. år, øvrige udland kr. 12,00 pr. år. Enkelte numre fås i ekspeditionen à kr. 1,00.

Dansk Skak Union: Formand: Civilingeniør H. V. Tuxen, c/o Svovlsyrefabrikken, Fredericia. Tlf. 5115 A.

Kasserer: Bogholder O. H. Parbo, Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220.

Sekretær og propagandaleder: Overlærer Børge Borgå, Kystvej 46, Åbenrå. Tlf. 21437.

Korrespondanceafdelingen: Skakforhandler Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense, tlf. 125250, og overlærer T. Krake, Melbyesvej 1, Odense, tlf. 114389.

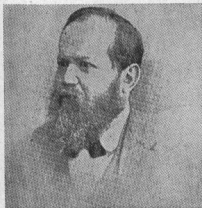
Redaktionen: Ledende redaktør: Eigel Pedersen, Bjørnholmsallé 19, Viby J. - Opgaveafdelingen: Jan Mortensen og O. G. Lauritzen, Alekistevej 213a, 1, Vanløse.

Skakbladets ekspedition: Hulkærvej 8, Søborg, tlf. Sø. 7220.

SKAKBLADET

Juli 1960, Nr. 7, 56. årgang. Redaktion: Eigel Pedersen
Medlemsblad for Dansk Skak Union

Fra Steinitz til Tal

Steinitz

Tal

Tal's sejr i matchen om verdensmesterskabet er ganske enestående i sin art, eftersom det er første gang i skakhistorien, en 23-årig spiller sætter sig på skakspillets trone. På omstændige tabel vil læserne kunne følge verdensmesterskabsmatchernes historie, siden den første officielle match blev spillet i 1886 og indtil vore dage, hvor verdensskakforbundet FIDE siden Aljehins død har overtaget arrangementet af disse matcher indledt med femmesterturneringen i 1948 og derefter spillet hvert tredje år, hvilket tydeligt fremgår af tabellen.

Tal kan imidlertid ikke sove længe på laurbærrerne. Den første trussel kommer fra den de-toniserede mester Botvinnik, der har ret til at kræve en revanchematch og muligvis vil gøre brug heraf. Skulle det ikke ske, er Tal's modstander til matchen i 1963 allerede i støbeskeen! Og han bliver afgjort en værdig modstander, eftersom han skal igennem hele FIDE's turneringsmaskineri og vil få aflebet kanterne forinden ønskedrømmen – en match om verdensmesterskabet – bliver en realitet. Maskineriet er allerede startet, og to europæiske zoneturneringer er afsluttet med overraskende resultater. I begge disse kvalifikationsturneringer skal der senere spilles omkampe for at finde tre spillere fra hver zone, der får adgang til næste etape – den interzonale turnering i 1961, hvor de kvalificerede spillere fra FIDE's respektive zoner mødes, og herfra går de bedst placerede videre til kandidatturneringen, som skal spilles i 1962, og hvortil Keres og Botvinnik (eller Tal såfremt han taber en eventuel revanchematch) er forudberettigede deltagere. Danmark er som medlem af FIDE berettiget til at stille med én deltager i dette turneringsarrangement, og stormester Bent Larsen skal vise flaget ved zoneturneringen i Holland, som indledes den 19. november. En omtale og partier fra de to europæiske zoneturneringer, som nyligt er afsluttet, følger her.

Nr.	Spillested	År	Deltager	Vunden	Tabt	Remis
1	USA	1886	Steinitz-Zukertort	10	5	5
2	Havanna	1889	Steinitz-Tschigorin	10	6	1
3	New York	1890-91	Steinitz-Gunsberg	6	4	9
4	Havanna	1892	Steinitz-Tschigorin	10	8	5
5	USA	1894	Lasker-Steinitz	10	5	4
6	Moskva	1896-97	Lasker-Steinitz	10	2	5
7	New York	1907	Lasker-Marshall	8	0	8
8	Tyskland	1908	Lasker-Tarrasch	8	3	5
9	Paris	1910	Lasker-Janowski	7	1	2
10	Wien-Berlin	1910	Lasker-Schlechter	1	1	8
11	Havanna	1921	Capablanca-Lasker	4	0	10
12	Buenos Aires	1927	Aljechin-Capablanca	6	3	25
13	Berlin-Amsterdam	1929	Aljechin-Bogoljubow	11	5	3
14	Tyskland	1934	Aljechin-Bogoljubow	8	3	15
15	Holland	1935	Euwe-Aljechin	9	8	13
16	Holland	1937	Aljechin-Euwe	11	5	9
17	Haag-Moskva	1948	Botvinnik	10	2	8
			Smyslov	6	4	10
			Keres	8	7	5
			Reshevsky	6	5	9
			Euwe	1	6	13
18	Moskva	1951	Botvinnik-Bronstein	5	5	14
19	Moskva	1954	Botvinnik-Smyslov	7	7	10
20	Moskva	1957	Smyslov-Botvinnik	6	3	13
21	Moskva	1958	Botvinnik-Smyslov	7	4	11
22	Moskva	1960	Tal-Botvinnik	6	2	13

Zoneturneringen i Budapest

Med den jugoslaviske stormester *Matanovic* som favorit til førstepladsen blev zoneturneringen i Budapest en yderst spændende affære! Da turneringen sluttede, var kun én spiller kvalificeret til de tre pladser, som giver grønt lys til næste etape - den interzonale turnering. Det var overraskende nok den ældre ungarske stormester *Gedion Barcza*, som sejrede i turneringen med 10½ points og henviste de yngre spillere *Bertok* og *Matanovic*, begge Jugoslavien, *Bilek*, Ungarn, og *van Scheltinga*, Holland, til de følgende pladser hver med 10 points. Der skal senere spilles en omkamp mellem disse fire for at finde to vægnede spillere til den interzonale. I det slagne felt fulgte: *Kozma*, Tjsekoslovakiet, 9 points, *Mitilelu*, Rumænien, og *Prameshuber*, Østrig, hver 8½ points, *Clarke*, England, *Ujtelky*, Tjsekoslovakiet, og *Trøger*, Vesttyskland, hver 7 points, *Popov*, Bulgarien, og *Golz*, Østtyskland, 5½ points, *Kostro*, Polen, 4½ points, *Räissa*, Finland, 4 points, og *Ernst Abmann*, Sverige 3, points. - Eks-verdensmesteren *dr. Euwe* har kommenteret følgende parti fra turneringen og ganske naturligt valgt et parti spillet af landsmanden van Scheltinga, der fik en overraskende god placering i det stærke selskab.

T. D. van Scheltinga

3414 Engelsk parti

Zoneturneringen Budapest 1960

Hvid: T. D. van Scheltinga.

Sort: dr. M. Ujtelky.

1. e4, c5.

Mærkværdigt nok ses dette svar yderst sjældent.

2. Sf3, Sc6.

Mere almindeligt er 2. —, Sf6 3. d4, c×d4 4. S×d4, d5! 5. e×d5, S×d5 6. e4, Sc7 med tilstrækkeligt modspil for sort.

3. d4, c×d4 4. S×d4, g6.

Inviterer til 5. e4, der fører til Maroczyopbygningen i siciliansk. Efter 4. —, d5 5. S×c6, b×c6 6. g3 står hvid noget bedre.

5. g3.

Bedre havde 5. e4 været.

5. —, Lg7.

Trækket sker faktisk med tempogevinst, da 6. S×c6, b×c6 ville være vand på sorts mølle.

6. Se2, h5.

Her kom også 6.—, Sf6 samt endog 6.—, f5 i betragtning.

7. h3.

Det sikreste. Efter 7. Lg2, h4 kan sort åbne h-linjen når som helst, det passer ham.

7.—, d6.

Skal spilles under alle omstændigheder. Sort forbeholder sig mulighederne Sh6 eller Sf6.

8. Lg2, Le6.

Ved hjælp af denne tempogevinst kan sort foreløbig hindre den hvide rokade.

9. Sd2.

Feltet a3 er ikke indbydende for denne springer.

9.—, Dd7 10. Se3, Sh6 11. Tb1, Te8.

Sort har stort set ikke vanskeligheder med sin udvikling; men hvid står bedst i centrum, så stillingen er nogenlunde lige.

12. b3, 0-0 13. Lb2, f6.

Den mest logiske reaktion. Efter 13.—, L×b2 14. T×b2 er den sorte kongestilling ret sårbar, mens 13.—, Se5 besvares med det stærke 14. f4. Endelig kan der på 13.—, Sd4 følge 14. Sf3, S×f3+ 15. e×f3.

14. Sd5, Tfd8.

Nu skal der »laveres« frem og tilbage for at føle modstanderen på tænderne. Hvid skal se at få rokeret, mens sort skal understøtte et fremstød med sin b-bonde, således at bonden på c4 forsvinder.

15. Te1, Se5 16. Sf4.

Løberen skal fordrives, før hvid kan rokere. I betragtning kom 16. f4, Sc6 17. e4, Tb8 18. De2 med skarpt og chancerigt spil for begge parter.

16.—, Lf7 17. Sf3, b5.

Dette fremstød er nu muligt, fordi springeren er trukket tilbage fra d5.

18. e×b5.

Bedre end 18. S×e5, f×e5 19. Sd5, b×c4, hvorefter c-bonden er svag.

18.—, D×b5 19. 0-0, Da6.

I håb om at kunne lokke a-bonden frem for

derefter at trykke på b3. Bedre chancer bød imidlertid 19.—, a5 eventuelt efterfulgt af 20.—, a4.

20. T×e8, T×e8 21. Sd5.

Denne springerstilling giver hvid gode chancer.

21.—, Kf8.

Sandsynligvis skulle der her have været indskudt 21.—, S×f3+. Efter 22. L×f3, Kf8 23. a3, Le6 står sort afgjort ikke dårligere end i partiet.

22. S×e5, f×e5 23. a3, e67.

Nu får hvid de bedste kort på hånden. Stærkere var 23.—, Sf3 24. e3, Lh6 med nogenlunde lige spil.

24. Sb4, Db6 25. e4!

Forhindrer både d5 og Sf5.

25.—, Le8 26. Lc1!

Endelig kommer denne løber, der længe har »bidt på granite med i spil.

26.—, Sf7 27. Te1, a5.

Eller 27.—, Tb8 28. Te3, Lh6 29. Tc3, hvorefter hvid takket være bondemajoritet på D-fløjen har de bedste chancer.

28. Le3, Db7 29. Sa2, Tb8.

Sort skal selvfølgelig forhindre, at også a5 bliver sårbar.

30. b4, a×b4 31. S×b4, Ta8.

Denne stilling har sort spillet på, men den hvide a-bonde er ikke let at angribe.

32. Db3.

Med tempogevinst.

32.—, Ld7.

32.—, Ke7 havde været simplere.

33. Te1, Lf6 34. h4, Sd8.

På 34.— Ld8 følger 35. Lh3! samt:

1) 35.—, D×e4? 36. Lg2 og vinder.

2) 35.—, Ke7? 36. Sd5+ med D-fangst.

3) 35.—, Kg7 36. Te1, hvorefter situationen stadig er præker for sort.

35. Te3.

Befrier dronningen fra dækningspligten.

35.—, Ke8?.

Så er det snart forbi. Sort havde kunnet klare sig nogenlunde med 35.—, Ke7!.

36. Dd1.

Nu skal K-fløjen angribes med tempogevinst.

36. —, Ke7.

På 36. —, Le7 følger ligeledes det stærke g4.

37. g4!, h×g4.

Men ikke 37. —, L×h4 på grund af 38. g×h5, g5 39. Dg4, Kf6 40. L×g5†!, L×g5 41. Tf3†, og hvid vinder.

38. D×g4, Le8.

Eller 38. —, Kf7 39. h5, g×h5 40. Dh5†, Ke7 41. Lg5 med vindende angreb for hvid.

39. Lg5, L×g5.

39. —, Sf7 40. L×f6†, K×f6 41. Tf3† er ikke spor bedre for sort.

40. D×g5†, Kd7.

Giver anledning til en smuk afslutning. Andre muligheder:

1) 40. —, Kf7 41. h5!, Kg7 42. Tg3 med afgørende fordel.

2) 40. —, Kf8 41. Tf3†, Kg7 42. h5, Kh7 43. h×g6†, L×g6 44. Th3†, Kg7 45. Dh6† og vinder.

41. Sd5!

En overraskende afgørelse.

41. —, e×d5.

Eller 41. —, Sc6 42. Sf6†, Kd8 43. Se8†, K×e8 44. D×g6† med hurtig gevinst.

42. Lh3†, Se6 43. Df6!,

hvorefter sort opgav.

Noter af dr. Euwe.

Sådan spillede vinderen

Den ungarske stormester *Barcza* er en ældre erfaren vringrottee, der ikke er let at vælte af pinden. Han spiller et næsten gennemført positionsspil og opbygger meget tålmodigt en stilling, hvor alle chancer ligger på hans side og forstår at udnytte denne fordel i et afgørende angreb. Følgende parti er typisk for *Barcza's* spillestil, og selvom det spilles mod vinderen af årets tjekkiske mesterskab, *Ujtelky*, får den ikke meget at sige!

3415 Hollandsk

Hvid: *Ujtelky*, Czekoslovakiet.

Sort: *Barcza*, Ungarn.

1. e4, e5 2. g3, d6 3. Lg2, f5 4. e3, Sf6 5. d4, Le7 6. Se2, c6 7. b3, 0-0 8. Lb2, Sb-d7 9. Sb-c3, De8 10. a4, a5 11. La3.

Spillerne har valgt en gammel hollandsk opbygning, og den er bl.a. forekommet tidligere i partiet Stoltz-Steiner, Saltsjøbaden 1952 (Skakbladet december 1952, parti nr. 2671). Stoltz valgte ligesom Ujtelky i dette parti at rokere langt og vandt skønhedspræmie på et elegant gennemført angreb på den sorte kongefløj. *Barcza* omplacerer nu sine springere, og hvids angrebschancer på kongefløjen reduceres til det bare intet!

11. —, Sb8 12. Dd2, Sa6 13. 0-0-0, Sb4 14. d5, c5 15. f3, Ld7 16. h3, Dg6 17. Th-g1, Se8.

Også denne springer skal omplaceres.

18. f4, Lf6!

Løberen bringes ind på en ønske diagonal.

19. Kbl, Se7 20. Lf1, Ta-e8 21. Le1.

Der er ikke meget saft i det hvide angreb, mens sort nu tålmodigt udbygger sin officersstilling til et afgørende angreb på den hvide kongestilling.

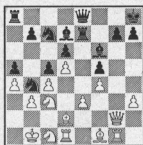
21. —, Te7 22. De1, Tf-e8 23. Df2.

Mens hvid kun kan afvente sorts opspil, har sort mange muligheder. Det er ikke helt ligetil at føre det sorte angreb, og når han nu i det følgende spiller et træk, som kunne have været spillet i det 22. træk — altså uden tempotab — betyder det, at han er ved at få skik på den rette gevinstføring. Tempotabet betyder ikke meget i en lukket stilling.

23. —, Te-a8 24. Dg2, Kh8 25. Ld2, De8! 26. Sc1, e×f4.

Det første slag i partiet er indledningen til afslutningen!

27. g×f4.

27. —, T×e3!

Nærliggende og tvingende.

28. L×e3, D×e3 29. S3-e2, L×a4! 30. Sd4.

Eller 30. b×a4, Da3 31. Sd4, c×d4, og sort har gevinstspil.

30. —, Ld7 31. Se2, S×e2 32. K×e2, Dc3† 33. Kbl, Da1† 34. Ke2, Db2†, og hvid gav op, da 25. Kd3 besvares med 25.

—, Dc3† 26. Ke2, Te8† og mat i næste træk med 27. De3†. En triumf for den »lange« diagonal.

Matanovic

Favoritten må ned!

Den jugoslaviske stormester Matanovic var favorit til førstepladsen, forinden zoneturneringen startede. I efterfølgende parti bliver han eftertrykkeligt spillet ned af den unge *Mittelu* og taber et vigtigt skridt i kampen om førstepladsen.

3416

Fransk

Hvid: *Matanovic*, Jugoslavien.
Sort: *Mittelu*, Rumænien.

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Lb4 4. e5, e5 5. a3, La5 6. Dg4.

Her spillet almindeligvis 6. b4!

6. —, Se7 7. b4, c×d4 8. b×a5, d×c3 9. D×g7, Tg8 10. D×h7, Sb—c6 11. f4, D×a5.

En bedømmelse af denne stilling falder ud til sorts fordel! Han kan bringe sin konge i sikkerhed efter lang rokade, mens hvid har besværligheder med sin kongestilling.

12. Sf3, Ld7 13. Sg5, Tf8 14. Tb1, 0-0-0!

Pointen i sorts åbningsspil. Bf7 opgives for at fuldføre udviklingen, og selvom det koster en kvalitet er denne givet godt ud, som fortsættelsen tydeligt viser.

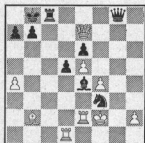
15. S×f7, T×f7! 16. D×f7, Le8 17. Df6.

17. D×c6† betyder ingen forbedring af det hvide spil.

17. —, Lg6! 18. Le2, L×c2 19. Tb5, Da4 20. Te5, Kb8 21. T×c3, De4 22. Te3, D×g2.

De sorte officerer »sværmer« om den hvide konge!

23. Lf3, Dg8! 24. Te2, Sd4! 25. D×e7, S×f3† 26. Kf2, Le4 27. Td1, Te8 28. Lb2.

28. —, Dg4!

Nu er hvid værgeløs overfor det sorte angreb på kongen.

29. Dd6†, Ka8 30. Te1, Th8! 31. Dd7, T×h2† 32. Ke3, T×e2† 33. K×e2 Dg2†.

og hvid gav op, da der er mat i næste træk med Dd2†.

*

Zoneturneringen i Madrid

Også i Madrid var zoneturneringen meget spændende, og selvom det endelige slutresultat ikke kendes på nuværende tidspunkt, ved vi dog, at *Gligoric*, Jugoslavien, *Donner*, Holland, *Pomar*, Spanien, og *Portisch*, Ungarn, alle kom lige på førstepladsen og senere skal spille en omkamp om de tre pladser, som giver adgang til den interzonale turnering. Det var overraskende, at stormester Gligoric ikke sikrede sig en plads i den ordinære turnering, men lige så overraskende var det, at stormestrene *Pachman*, Tjekoslovakiet, og *O'Kelly*, Belgien, blev distanceret af bl.a. Pomar, der i sin grønne ungdom blev betegnet som et skakvidunderbarn, men hidtil ikke har indfriet de forventninger, man stiller til denne betegnelse! Her følger et par partier, hvor stormestrene får tøret på!

3417

Kongeindisk

Hvid: *Pietzsch*, Østtyskland.
Sort: *Gligoric*, Jugoslavien.

1. d4, Sf6 2. e4, g6 3. Sc3, Lg7 4. e4, d6 5. Lg5.

Ret usædvanligt. Gligoric er specialist i kongeindisk, og det »tidlige« løbertræk slår ham tilsyneladende ud af trial!

5. —, 0-0 6. Dd2, Sb—d7 7. Ld3, c5 8. d5, a6 9. Sf3, b5!?

Sort ofrer en bonde for at skabe angrebsmuligheder. De viser sig dog i fortsættelsen at

være utilstrækkelige, hvorfor trækket må betegnes som en fejl!

10. c×b5, Sb6 11. 0-0, Lg4 12. b×a6!

Hvid holder ved sin bonde og tillader sort at rive kongestillingen op.

12.—, L×f3 13. g×f3, e4 14. Le2, T×a6 15. b4!

På denne måde skaber hvid sig to farlige forbundne fribønder på dronningfløjen, og de vil sikre sejren, såfremt sort ikke kan gennemføre et angreb på kongefløjen.

15.—, Sh5 16. a4, f5 17. Lh6, L×h6 18. D×h6, f4.

Nu skal sort blot have ro i et par træk, og manøveren Sb6-d7-e5 vil da være afgørende bl. a. med hensyn til truslen Sf7, og den hvide dronning er fanget! Men hvid trækker jo hveranden gang, og han gør det meget effektivt!

19. e5!, Sg7 20. Tf-d1, d×e5 21. a5, Sd7 22. d6!

Igen et stærkt bondefremstød, som giver de hvide officerer større spillerum.

22.—, T×d6 23. L×c4†, Kh8 24. Se4, Sf5 25. Dh3, Td4 26. T×d4, S×d4 27. Sg5, Sf6 28. a6!

Stærkere end kvalitetsgevinsten efter Sf7†.

28.—, Se2 29. Te1, Dd2 30. T×e2!, D×e2 31. Sf7†, T×f7.

Eller 31.—, Kg8 32. S×e5† fulgt af De6, og hvid har let gevinst.

32. L×f7, Kg7 33. Le6, e4.

Eller 33.—, Db1† 34. Df1, D×b4 35. Da1!, og hvid vinder.

34. f×e4, S×e4 35. Df1, Se3 36. Le4, f3 37. Da1, Kh6 38. a7, Dd2 39. a8(D), Dg5† 40. Kf1, Dg2† 41. Ke1,

og sort gav op.

Stormesterlige bomberter

Den belgiske stormester *O'Kelly* havnede i det slagte felt og spillede også til det! I efterfølgende parti bliver han sat grundigt til vægs efter at have begået en stormester-buk, der overlod den unge englænder *Penrose* initiativet og et afgørende angreb.

3418

Siciliansk

Hvid: *Penrose*, England.

Sort: *O'Kelly*, Belgien.

1. e4, e5 2. Sf3, d6 3. d4, c×d4 4. S×d4, Sf6 5. Se3, a6 6. f4, e5 7. Sf3, Sb-d7 8. a4, Le7 9. Ld3, 0-0, 10. 0-0, b6 11. De1, Lb7 12. Kh1, Te8 13. f×e5, d×e5 14. Lg5, Dc7?

Her var 14.—, Tc8 15. Dg3, Sh5 16. Dh4, g6 stærkere.

15. Dg3, Ta-c8?

Sort spiller et skabelontræk uden at ænse den fare, kongen befinder sig i.

16. Sh4, g6 17. Sf5!, Lf8 18. Sh6†, L×h6.

Nødvendigt, da hvid efter 18.—, Kg7 spiller Tf3 og dublerer på f-linien.

19. L×h6, Sh5? 20. Df2!, Sf4? 21. g3, Se6.

Det må være en trøst for vi mere dødelige, at en stormester er ophavsmanden til de mange fejl!

22. D×f7†, Kh8 23. Ta-d1, Sd-e5 24. Sd5, D×f7 25. T×f7, S×d3?

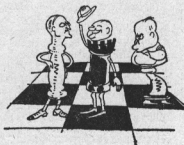
Den sidste afgørende stormesterlige fejl!

26. c×d3, Sd8 27. Td7, L×d5 28. e×d5, Kg8.

29. Tf1!,

og sort gav op, da han ikke har nogen mulighed for at parere hvids trussel 30. Te7!

Omkampen Bent Larsen - Børge Andersen

Som omtalt i juni-nummeret vandt *Børge Andersen* københavnmesterskabet ved at besejre stormester *Bent Larsen* med 3-1 i en omkamp på fire partier. Mange af vore læsere har sikkert interesseret fulgt spillernes kommentarer til det første matchparti, der udsendtes i radioen den 14. juni. - Alle fire matchpartier følger her, og den nybygte københavnmester Børge Andersen har kommenteret det tredje matchparti.

3419 Kongeindisk

Spillet i København den 3. maj

Hvid: *Bent Larsen*. Sort: *Børge Andersen*.

1. d4, Sf6 2. Sf3, g6 3. Lf4, Lg7 4. e3, 0-0 5. Sb-d2, d6 6. e3!?

Da sort ikke har gjort noget for at hindre et direkte fremstød i centrum med e2-e4, strider teksttrækket mod de almindelige åbningsprincipper. Noget andet er, at hvids åbningsvalg - det udvidede Colle-system - står sig mindre godt med det solide konge-indiske, hvor bl. a. hvids sortfaldte løber ofte kommer i vanskeligheder.

6. —, Sc6 7. Dc2, Tb8 8. h3.

For at sikre løberens fortsatte eksistens efter Sh5.

8. —, a6 9. Lh2, b5 10. a3, Lb7 11. Le2, e5.

Der kan nu ikke herske tvivl om, hvilken farve der har vundet opmarchen. Sort står fuldt udviklet og har posteret sine løbere på ud-sigtsrige diagonaler, mens de hvide fører en kummerlig tilværelse, og det gælder i særlig grad den udvidede »Colle-løber« på h2!

12. e3-e4!?

Børge Andersen

Nu har dette fremstød sine skyggesider. Bedre muligheder bød afbytning på e5.

12. —, Sh5 13. g4.

En afbytning på e5 var stadig at foretrække.

13. —, Sf4 14. L×f4 15. g5!?

Underlig valent spillet. Det naturlige træk i denne stilling var 15. 0-0-0 for snarest at etablere et angreb på sorts kongefløj.

15. —, Sa5 16. b4.

Hvids niende bondetræk!

16. —, Sc4! 17. S×e4?.

Igen svagt spillet. Noget bedre havde det været at slå med løberen for at bevare springeren til dækning af de svage bønder.

17. —, b×c4 18. h4.

Naturligvis ikke 18. L×c4 for L×e4!

18. —, Te8 19. Sd2, e5! 20. b×c5?

En alvorlig positionel fejl, der åbner spillet og giver sorts liniefigurer angrebsmål. Noget bedre var 20. d5.

20. —, d×c5 21. d5.

21. —, L×d5!.

Et nærliggende offer, som giver sort alle chancer i kraft af hvids elendige kongestilling.

22. e×d5, D×d5 23. f3.

Eller 23. Th3, Dg2!

23. —, Dd3! 24. D×d3, c×d3 25. Se4, T×e4!.

Det sorte angreb spiller sig selv.

26. f×e4, L×e3† 27. Kf2, L×a1 28. T×a1, Tb2 29. Kf3, T×e2 30. Td1, e4 31. K×f4, d2 32. Kf3, Th2 33. Kg3, c3!, og hvid gav op, da de sorte fribønder ikke er til at standse.

3420 Grünfeld-Indisk

Spillet i København den 6. maj

Hvid: *Børge Andersen*. Sort: *Bent Larsen*.

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, d5 4. Sf3, Lg7 5. Lf4, 0-0 6. e3.

Bondegevinsten efter 6. c×d5, S×d 7. S×d, D×d5 8. L×c7 er ensbetydende med chancerigt spil for sort.

6. —, c5 7. d×c5, Da5! 8. Le2?

Her anbefaler teorien 8. Da4 for efter 8. —, D×c5 at fortsætte med 9. Db5!, D×b5 10. S×b5, Sa6 11. Ta-d1, Le6 12. Sf-d4, Ld7 13. Le5, Tf-d8 med lige chancer.

8. —, d×c4 9. 0-0, D×e5 10. Se5, Le6 11. Lf3, Sc6 12. S×c6, b×c6 13. e4.

For at hindre Sd5.

13. —, Sd7 14. Le2, Se5 15. Le3, Db4 16. Sa4, Sd3! 17. L×d3, c×d3 18. Sc5, Tf-d8 19. S×e6, f×e6.

Med merbonde og farlig fribonde på d3 er partiet afgjort!

20. Dg4, Td6 21. Ta-c1, d2 22. Te2, h5 23. Dd1, D×e4 24. T×d2, Ta-d8 25. T×d6, e×d6 26. L×a7, Dd5 27. De2, Kh7 28. a4, c5 29. Td1?

Bedre var 29. a5.

29. —, Db7 30. L×e5, De7!

Det må hvid have overset, da han spillede Td1.

31. b4, Te8 32. Td3, d×c5 33. Tg3, Df7 34. Tg5, Ld4 35. b×c5, e5, og hvid gav op.

3421

Fransk

Spillet den 10. maj 1960

Hvid: Bent Larsen. Sort: Børge Andersen.

1. e4, e6 2. d3, c5 3. Sd2, Sc6 4. c3, Sf6 5. f4, d5 6. e5, Sd7.

Her var 6. —, Sf6-g8-e7 og f5 et tiltalende alternativ.

7. g3, Le7 8. Lg2, b6.

Det naturlige 8. —, 0-0 efterfulgt af f7-f6 havde været mere enkelt.

9. Sf3, La6 10. De2, De7 11. a3, e4?

Langt bedre var 11. —, Sa5, der havde ført til en stilling med nogenlunde lige chancer. Nogle muligheder:

a) 12. b4?, c×b4 13. c×b4, Dc3! med fordel til sort.

b) 12. 0-0, c4 13. d4 (Sd4, c×d 14. Dg4, g6 med godt spil for sort, da springerofret ikke slår igennem). 13. —, g6 med tåleligt spil for sort.

12. d×c4, d×c4.

Nu er 12. —, Sa5 mindre godt på grund af 13. b3, d×c4 14. b4 med en stilling, der er et tempo bedre for hvid end partivarianten.

13. b4!, b5 14. Se4, 0-0 15. Le3, f6 16. e×f6, S×f6 17. Se-g5, Lc8 18. Ld2.

Mere aktivt var 18. Ld4!.

18. —, Te8.

19. a4?

Tilsyneladende et stærkt træk, men dog næppe det bedste. Med 19. Se5! kunne hvid høste lønnen for sit stærke åbningsspil. Nogle varianter:

a) 19. —, S×e5 20. f×e5, Sd5 21. Dh5! (derimod ikke 21. L×d5, e×d5 22. Dh5, Lf5! 23. Df7+, Kh8 24. D×f5, L×g5, og sort vinder). 21. —, D×e5† 22. Kd1, Sf6 23. Df7+, Kh8 24. D×e8†, og hvid vinder.

b) 19. —, Ld7 20. S×c6!, L×c6 21. D×e6†, Kh8 22. Sf7†, og sort bliver kvalt mat.

19. —, h6!.

Nu er det ikke længere så ligetil for hvid.

20. a×b5, S×b4 21. c×b4, h×g5 22. S×g5, e3! 23. 0-0, c×d2 24. L×a8, Ld7 25. Lc6, L×b4 26. De4(?)

Med 26. Ta6 kunne hvid fastholde en stillingsfordel, der dog ikke var let at omsætte i gevinst. Sort må fortsætte med 26. —, Dd6, hvorefter følgende muligheder kunne fremkomme:

a) 27. Tf-d1, L×c6 28. T×c6, Dd4† 29. Kg2, Dd5† 30. Sf3, a5, og sort kan stadig spille med.

b) 27. L×d7, D×d7 28. T×e6, Dd4† 29. Kg2, Dd5† 30. Kh3, T×e6 31. D×e6† (31. S×e6, Se4!). 31. —, D×e6 32. S×e6, Se4 med gevinstspil for sort.

26. —, a5! 27. f5, Db6† 28. Kh1, Te-c8 29. f×e6, T×c6 30. b×c6, L×e6† 31. Tf3.

Hvid ønsker ikke nogen passiv stilling med 31. Sf3.

31. —, Db7 32. Kg2, Ld5 33. Dd3, De6 34. Td1, a4.

Interessant er 34. —, Se4. Desværre for sort har hvid en glimrende parade med 35. e7!, L×e7 36. T×d2! med gevinststilling.

35. h4, a3 36. h5, L×f3† 37. S×f3, Dd5 38. Dg6.

Grunden til at hvid undgår remisvarianter nu og senere må ses på baggrund af hans tidligere så formidable stilling.

38. —, D×e6 39. h6, Dg4 40. Dd3, De4 41. Da6?, Sg4 42. h7†, K×h7 43. Th1†, Kg8 44. De8†, Lf8 45. Dd7, De2†,

og hvid opgav. *Noter af Børge Andersen.*

Spillet i København den 15. maj

Hvid: Børge Andersen. Sort: Bent Larsen.

1. e4, c5 2. Sc3, g6 3. g3, Lg7 4. Lg2, d6 5. d3, Sc6 6. f4, Tb8 7. Le3, Sf6 8. h3, 0-0 9. Sf3, d5! 10. e×d5.

Eller 10. L×c5, Da5 med godt spil for sort.

10. —, S×d5 11. S×d5, D×d5 12. 0-0, Dd6 13. Sd2, b6 14. Se4, Dd7 15. c3, Lb7 16. De2, f5 17. Sg5, Tb-e8.

18. d4!

Netop som sort skal til at »støde« med e7-e5, forhindrer hvid dette og befæster feltet e5.

18. —, e×d4 19. c×d4, e6.

Naturligvis ikke S eller L×d4 for Dc4†.

20. Tf-d1, Sb4 21. Sf3, Te8 22. Td2,

Da4 23. Lf2, Tf-e8 24. b3, Da3 25. h4, Te7 26. Se5, L×g2 27. K×g2, Sd5.

En kæmpespringer — mere kæmpe end kollegaen på e5, som kan afbyttes!

28. Te2, Te-e8 29. T×c7, T×c7 30. S×g6!.

Kun Bent Larsen kender til, om sort har overset denne vending, eller bonden er ofret med større mål for øje!

30. —, Dd6 31. Se5, Sc3 32. De1, Dd5† 33. Kgl, L×e5 34. D×e5, D×e5 35. d×e5, Se4 36. Le1, Te2 37. a4, Kg7 38. a5, Kg6 39. a×b6, a×b6 40. Ta7!.

Nødvendigt for at holde den sorte konge i ave. Nu kan Kh5 besvares med Tg7!.

40. —, Te1 41. Kfl, S×g3† 42. Kf2, Sh5 43. Ld2, Th1 44. Te7, Sg7 45. Kg3, Td1 46. Td7, b5 47. b4, h6 48. Kf2, Sh5 49. Kf3, Th1 50. Te7, Th3† 51. Ke2, Sg3† 52. Kd1, Se4 53. Le1, Kh5 54. T×e6, Ta3 55. Te6, Kg4 56. e6, Ta7 57. Ke2, K×f4 58. Ld2†, Kg3 59. Le3, Te7 60. Kd3, h5 61. Kd4, K×h4 62. Ke5, Kg4 63. Te1, Sg3.

Sort sætter alt på et bræt for at fremtvinge en gevinst, da han ikke kan nøjes med remis.

64. Kf6, Te8 65. Kf7, Ta8 66. e7, h4 67. e8(D), T×e8 68. K×e8, Kf3 69. La7, h3 70. Te3†, Kg4 71. Te2, f4 72. Lg1, f3 73. Te7, Sh5 74. Kd8, Sf4 75. Tg7†, Kf5 76. Tf7†, Ke4 77. Te7†, Kd5 78. Th7, Sd3 79. T×h3, f2 80. T×d3†, Ke4 81. L×f2, og sort gav op.

Billigrejser på statsbanerne

Den i mange år bestående ordning, efter hvilken et vist antal skakspillere kunne opnå billigere befordring med statsbanerne, er i de seneste måneder undergået en revision, der imidlertid kun bevirker, at Dansk Skak Unions medlemmer for fremtiden får bedre betingelser. Af de vigtigste bestemmelser skal nævnes:

Rabat (dobbeltbillet til enkeltbillets pris) opnås, når mindst 4 (fire) skal rejse sammen. En nyordning er det, at det ikke er nødvendigt, at alle rejser på samme klasse. Der er intet i vejen for, at nogle rejser på 1. klasse og andre på 2. klasse.

Det er lovligt, at flere foreninger, der har rabatordning med statsbanerne, slår sig sammen for at opnå et tilstrækkeligt deltagerantal. Billeternes gyldighedsområde skal dog naturligvis være det samme.

Lytog kan benyttes. Reduktionen i billetprisen andrager her 45 pct. af den *fordoblede pris for enkeltbillet*.

Deltager der i en rejse mindst 15 spillere, bliver rejselederen gratis befordret. Iøvrigt ydes der en fribillet for hver påbegyndt 50 deltagere, dog altså mindst 15.

Rutebiler er normalt undtaget fra bestemmelserne. Dog gælder de i de tilfælde, hvor bilturene er optaget i *jernbanefsnittet* i de ordinære køreplaner. På grund af pladsforholdene henvises dog her til særlig aftale med stationerne. Ligeledes skal der særaftale til at benytte den ellers valgfri rute over Nørre-Broby ved rejser til og fra Fålborg.

Lignende regler som for befordring med tog i indlandet gælder for rejser med *svenske* statsbaner. Deltagerantallet skal dog her være mindst 6 (seks).

Gyldighedstiden for en »skakbillet« er 6 dage, dog 15 dage, hvis udlandet indgår i den. Rejseafbrydelse kan foretages efter de sædvanlige regler.

Al udstedelse af billiggilletter sker ved henvendelse på en jernbanestation *mod aflevering af rekvision*, udstedt af en klub (forening) under Dansk Skak Union, eller af unionen selv. Rekvisioner tilsendes klubformændene efter anmodning.

Parbo.

TEORI * STRATEGI * TAKTIK

En spændende variant

Følgende teoretisk interessante parti blev spillet i påsketurneringen i Aalborg.

3423 Fransk

Spillet i Aalborg den 16. april 1960

Hvid: *Tage Sørensen*, København.

Sort: *B. Falck Lamborg*, Skive.

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Lb4 4. Ld2, d×e4 5. Dg4, D×d4 6. 0-0, Sf6 7. D×g7, Tg8 8. Dh6, Lf8 9. Dh4, Tg4 10. Dh3, D×f2.

Åbningsspillet er kendt fra matchen mellem *Boleslavsky-Bronstein* om udfordringsretten til VM 1950. Boleslavsky spillede her det svagere 11. Sb5. Senere er 11. Le2! opdaget af *Batygin*, og trækket er bl.a. baseret på følgende fælde: 11.—, Th4? 12. D×h4!, D×h4 13. g3!, og den sorte dronning går tabt.

11. Le2!, Tg6 12. g4, De5 13. Le3, Da5 14. g5, T×g5!

Ikke 14.—, Sd5 for S×d5!

Stillingen efter 20. træk

En strategisk præstation

Vi har den glæde at kunne fremvise et af *Julius Nielsens* korrespondancepartier fra den IV kandidatturnering med kommentarer af den fremragende korrespondancespiller. Partiet er et lærerigt eksempel på, hvorledes en åbningsfordel fastholdes ind i slutspillet og det strategiske motiv – en indespærret løber – afgør partiet.

3424 Wienerparti

Spillet i IV kandidatturnering, gruppe 9, fra 14. juni 1958 til 2. april 1960

Hvid: *Julius Nielsen*. Sort: *L. Watzl*, Østreg.

1. e4, e5 2. Sc3, Sf6 3. Le4, S×e4! 4. Dh5.

Det stærkeste svartræk. Hvid kan ikke tillade sig 4. L×f7!, K×f7 5. S×e4 for 5.—, d5 6. Df3+ (eller 6. Dh5!, g6 7. D×e5, Lh6, og sort vinder!) 6.—, Kg8 7. Sg5, Dd7!, og hvid kan ikke forsterke angrebet, hvorfor sort kommer til at stå bedst. (Red.).

4.— Sd6 5. Lb3.

Trods moderne teoretikere er dette det bedste træk og giver hvid fordel (J.N.). Keres holder teksttrækket for meget risikabelt og anbefaler 5. D×e5!, De7 6. D×e7!, L×e7 7. Lb3, Sf5 8. Sf3, c6 9. 0-0, d5 som i partiet *Sämisch-Rubinstein*, 1926. (Red.).

5.—, Le7 6. Sf3, Se6 7. S×e5, 0-0.

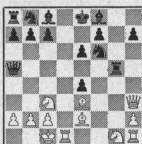
På 7.—, S×e5 8. D×e5, 0-0 9. Sd5 har hvid fordel (J.N.). I partiet *Aljechin-Euwe*, 1933, fulgte 9.—, Te8 10. 0-0, Lf8 11. Df4, c6 12. Se3 med fordel for hvid. (Red.).

8. 0-0?.

Her burde være spillet 8. Sd5 (J.N.). Aljechin angiver da fortsættelsen 8.—, Sd4. 9. 0-0, S×b3 10. a×b3, Se8 med omtrent lige spil. (Red.).

8.—, Lf6?.

Nu fastholder hvid fordel. Bedre var 8. S×e5 med lige spil.

15. Dh4!.

Alt efter den seneste teori anbefalet af dr. *Euwe*. Efter 15. L×g5, D×g5+ har sort tilstrækkelig materiale for sit tårn.

15.—, Tg6 16. Sh3, Sb-d7 17. Th-f1, Le7 18. Sg5, h6.

Bedre synes 18.—, Sf8, men det besvares også med S×f7!

19. S×f7!, Sg4.

Eller 19.—, K×f7 20. Lh5 med afgørende angreb, og .19.—, Sd5 kan besvares med 20. Dh5!

20. Dg3, Sg-e5.

Se diagrammet

21. S×e5!, T×g3.

På 21.—, S×e5 22. Dh3 har hvid også afgørende angreb. Men ikke 22. Lh5 for 22.—, Sd3+!

22. Lh5!, Kd8 23. Sf7+, Ke8 24. Sg5!, Kd8 25. S×e6+ mat.

9. Sg4, Ld4 10. d3, Kh8.

Nødvendigt!

11. Lg5, f6 12. Lf4, f5 13. L×d6, c×d6.

Hele spillet drejer sig fortsat om at forhindre d7-d5, og nu er det virkelig svært for sort.

14. Se3, L×e3!

Udmærket spillet. Ved første øjekast troede jeg, det var en fejl, men senere gik det op for mig, at sort tager sin bedste chance, idet hans egen kongefløj ikke er særlig sårbar, og han svækker hvids dronningfløj:

15. b×c3, b6 16. Sd5, Lb7 17. Tf-e1, Se5 18. Sf4, g6 19. Db6, Df6 20. Ld5, Lc6 21. d4, Sg4 22. Dh3, Ta-e8 23. Df3, La4 24. h3, Sh6 25. Te2, Dd8 26. Sd3, T×e2 27. D×e2, Tf-e8 28. Dd2, Kg7.

Der kan ikke være tale om tårnafbytning, idet det er højt usikkert, hvid kan få noget ud af den sorte kongefløj. Spillet skal derfor over på dronningfløjen, hvor sort også er svært hemmet på grund af bondekomplekset d6 og d7.

29. Lb3, Lc6.

Eller 29. —, L×b3 30. a×b3.

30. a4, Sg8.

31. d5!

Ganske vist lukkes Lb3 inde, men den kan komme ud, som det senere viser sig. Det kan den sorte løber derimod ikke!

31. —, Lb7 32. e4, Sf6 33. f3.

Dette træk ser ikke godt ud og svækker kongestillingen, men da sort ikke kan angribe, og feltet e4 skal dækkes, er trækket nødvendigt.

33. —, h6 34. a5, g5 35. a×b6, a×b6 36. Db4, Dc7 37. Sb2, Tb8!

Sort kan ikke spille 37. —, Dc5†, fordi hans stilling er elendig efter 38. D×c5, b×c5, og bedre bliver den ikke efter 39. —, d×c5!

38. Sa4, Lc8 39. Sc3, De5†.

Hvid kunne ikke komme videre uden tvangsmidler og truede nu med Sb5.

40. D×e5, d×e5 41. Sb5, Se8 42. Ta7, Kf6 43. g4.

Nu må løberen ikke komme over f5.

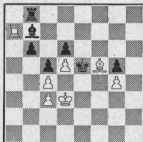
43. —, Lb7 44. Kf2, Ke5 45. Ke3, Sg7 46. c3, h5 47. Lc2, f×g4 48. f×g4, h×g4

49. h×g4, Se8 50. Lg6, Sd6 51. S×d6, K×d6 52. Kd3.

Kongen skal væk fra den åbne linie, så der ikke efter Lf5 kan spilles Te8† fulgt af Lc8.

52. —, Ke5 53. Lf5, d6.

Stillingen er meget vanskelig for sort. Efter 53. —, Kd6 trænger den hvide konge ind over c2-b3-a4. Efter tekstrækket vinder hvid! på en smuk måde.

54. Le6, Kf4.

Ikke 54. —, Lc8 for 55. L×c8, T×c8 56. Tf7!, og sort bliver mat.

55. Ta1!, Kf3.

Også nu er Lc8 forhindret for 56. Tf1† fulgt af Tf8!

56. Tf1†, Kg3 57. Tf7, La6 58. Ta7!

Et morsomt tårnrundløb! (Red.).

58. —, Lc8 59. Ke4, og sort gav op.

Tårnmanøvren tvang den hvide konge vej frem i centrum.

Ingen redning

I noterne til Bent Larsens parti mod Trifunovic, Skakbladets maj-nr, parti nr. 3396, anførte vi efter stormesterens anvisning 31. Dg5 som en mulighed for hvid. Nu har Møller Thomsen, Allerød, gjort opmærksom på en afgørende sort fortsættelse efter dette træk:

Trifunovic

Larsen

På 31. Dg5? spiller sort ganske enkelt 31. —, T×d7! 32. c×d7, Db6†, og hvid bliver mat. Stillingen var altså ikke så chancerig, som anført i kommentarerne!

Boghylden

Bouwmeester: Das Zonenturnier Wageningen 1957. (Forlag: W. ten Have, Holland). I betragtning af, at *Bent Larsen* i november-december deltager i zoneturneringen i Holland, kan man måske sige, at den netop udkomne bog om sidste zoneturnering, B. L. deltog i, er kommet på et aktuelt tidspunkt! Men bortset herfra har man lov at stille visse forventninger til en bog, der har været så længe under forberedelse, og disse bliver heller ikke skuffede. Bogen indeholder praktisk taget alt, hvad der er værd at vide om turneringen. Først og fremmest naturligvis samtlige partier (153 + de fire fra omkampen Larsen-Donner), righoldigt kommenteret af forfatteren og med mange diagrammer, men også adskillige turneringstabeller, teoretisk oversigt ved *van Scheltinga*, adskillige fotos, optaget af *R. Teschner*, der selv var deltager, samt nogle udmærkede betragtninger om de enkelte spillere og deres præstationer på passende tidspunkter under turneringen.

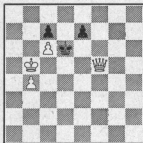
Som turneringsbog er bogen absolut anbefalelsesværdig på grund af de righoldige kommentarer og ikke mindst den udførlige teoretiske oversigt. Hertil kommer, at bogen fremtræder i nydeligt udstyr (indbundet og godt papir). (230 sider - 14,50 D-mark). o. b. p.

OPGAVEAFDELINGEN

Under ledelse af *Jan Mortensen* og *O. G. Lauritzen*

Originalopgaver

7609. H. Tuxen
Fredericia

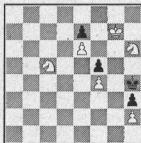
Mat i 2 træk

7610. J. C. Morra
Argentina

Mat i 3 træk

7611. Zanco Vittorio
Milano

Mat i 6 træk

7612. Emilio Battaglia
Pisa

Mat i 2 træk

7613. E. Wennick
Hälsingborg

Mat i 2 træk

7614. Poul Hage
Rønne

Mat i 3 træk

7615. Lars Larsen
Stakroge

Mat i 3 træk

7618. W. Hagemann
Braunschweig

Hjælpepat i 2 træk

7616. E. Vissermann
Haag

Selvmat i 2 træk

7619. H. P. Rehm
Tyskland

Hjælpepat i 2 træk
B) Sd1 flyttes til d8

7617. Dr. G. Erdös
Wien

Selvmat i 8 træk

7620. G. Bakcsi
Budapest

Hjælpepat i 3 træk

Tematurnering

K. A. K. Larsen udskriver hermed en tematurnering, omfattende direkte miniature-opgaver (opgaver med højst syv brikker) i to træk med skak i første træk.

Opgaver sendes inden 1. januar 1961 til K. A. K. Larsen, Gadevangsvej, Hillerød. — K. A. K. Larsen, der selv er dommer, udsætter som præmie en White-bog.

Dom i Skakbladets flertræksturnering 1958

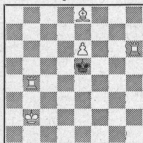
7295. P. Rasch Nielsen
1. præmie

4 mat

1. Sd6

7338. K. Hannemann
2. præmie

4 mat

1. e7

1. præmie, 7295. P. Rasch Nielsen. En fin opgave med tre afvekslende modelmøtter. Økonomien er god, og nøglen er både smuk og vanskelig fundet.

2. præmie, 7338. K. Hannemann. En yderst økonomisk fremstilling af dubleret baning for

samme hvide brik i to retninger. At nøglen berører sort konge et flugtfelt, er sikkert uundgåeligt.

Jan Mortensen. O. G. Lauritzen.
Spærrefrist i 2 måneder.

Dom i Skakbladets hjælpemat- turnering 1958-59

Blandt de offentliggjorte opgaver findes ingen, der efter vor mening er præmieværdige. I overensstemmelse med turneringsbetingelserne bortfalder den udsatte præmie derfor.

Jan Mortensen. O.G. Lauritzen.

*

Løsningerne til opgaverne i majnummeret

Nr. 7585 af D. F. Petrov: 1. Td8, a2 2. La2, Tf4† 3. Ke3, Ta4 4. Lb3, Tb4 5. Td4†, Td4 6. Le7, Tf4 7. Le6†, Tf5 8. Ke4. 7. —, Kg3 8. Ld6. 4. —, Ta3 5. Td4† 6. Tb4. 1. —, Tf4† 2. Ke3, Ta4 3. Lf6, a2 4. La1.

Nr. 7586 af H. V. Tuxen: 1. Kf4. Forfatteren var ved fremsendelsen klar over forgængerefare. Der kunne ikke peges på en forgænger, men nu har dr. W. Speckmann henvist til sin opgave i Schach-Echo 1940: Hvid: Kb3, Db7, Sort: Ka5, Ta6, Bb6, altså nøjagtig spejlvendt. (O.G.L.).

Nr. 7587 af H. V. Tuxen: 1. De4. Trækpligt! (V.R.).

Nr. 7588 af A. Ellermann: 1. S×f3!, L×c4 ist der Veräter. (K.T.).

Nr. 7589 af Hans Rasmussen: 1. Sc2, Td3 2. Th3! 1. Th3?, Lf4 2. Sd5, Tf3.

Nr. 7590 af K. Dybe (med sort løber h7): Løserfristen forlænget 1 måned.

Nr. 7591 af Arthur Hemmingsson: 1. Dc4, Lb5 2. Dc5, Kb3 3. Dc3†. 1. —, Te4 2.

Dc2 3. Lc3. To gode markante varianter. (O.G.L.).

Nr. 7592 af J. Wladimirov: 1. Ta5† 2. Da7† 3. Kd7, Td3† 4. Ke6, Te3† 5. Kf5, Tf3† 6. Kg4, Tg3† 7. Kh5.

Nr. 7593 af M. Marysko: 1. De5, truer 2. Lt. 1. —, Dc8 2. Le6†. 1. —, d4 2. De3†. 1. —, Td4 2. Df4†. 1. —, e1 2. Le4†. 1. —, Sd3 2. Ld3†. 1. —, Le7, d8, g7, h8 2. Dg7†. 1. —, Dg6 2. Lg6†. 1. —, De8 2. Le6†. En variantrig, velkonstrueret selvmat. (O.G.L.).

Nr. 7594 af W. Weber: c4, Dg3 2. De3†. 1. —, Sg3 2. Dd2†. 1. —, Tg1 2. De2†.

Nr. 7595 af W. Hagemann: Skinspil: 1. La7†, Ka8 2. Tc8 mat. Løsning: 1. Kc6, Lb5† 2. Kb7, Tb8 mat.

Nr. 7596 af F. Bondarenko: Skinspil: 1. Ka7, Tb5 2. Sc6 mat. Løsning: 1. Tb6, Ka7 2. Tb5, Sc6 mat.

Løserturneringen

Total maj: H. Boas (alle) 190(23), A. K. Buhelt (alle ÷ 89, 92) 56(14), Jens Clausen (86, 87, 89, 91, 93) 160, A. Dithmer (86-88, 93-96) 41(6), Erik Hansen (86-89) 46, Gudmund Hansen (86-88, 91, 95, 96) 14, J. Joensen (86-88, 9, 95, 96) 32, Johan Jørgensen (86-89, 94) 447(4), Hans P. Larsen (april 23 p.) 196(3), Hans Rasmussen (alle) 392, O. Reeh (alle ÷ 93) 445, V. Røpke (alle) 167(29), K. Thrane (alle ÷ 92) 450(8), K. Timpe (86-89, 91, 95, 96) 108(6), H. C. Wiwe (86, 87, 91, 95, 96) 12, og øvrige løsere uforandrede. Gudmund Hansen og H. C. Wiwe ønskes velkomne blandt løserne!

Dansk Skak Unions korrespondanceturneringer

Turneringsleder: Skakforh. Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense, tlf. 125250, giro 9638, og overlærer T. Krake, Melbyesvej 1, Odense, tlf. 114389 (tilmeldelser, indskud og præmieønsker sendes til Axel Nielsen. Rapporter over afsluttede partier, tidsoverskridelser o. l. sendes til T. Krake). Repr. i ICCF og leder i internationale turn.: Lektor Arne Henriksen, Tarm, tlf. 149, giro 105915.

Nye grupper startes, når der foreligger 7 tilmeldelser. Indskud: Mesterklassen kr. 15,00, 1. kl. kr. 12,00, 2., 3. og 4. kl. kr. 10,00.

Nye deltagere kan melde sig til 2., 3. eller 4. klasse efter spillestyrke, alle øvrige spillere til den klasse, hvor de i henhold til tidligere resultater hører hjemme.

Samtidig med tilmeldelsen bedes spillerne opgive, gennem hvilken klub de er medlem af Dansk Skak Union, eller om de er »Personligt medlem«. — Spillerne må ikke forvente at modtage startbrev, før indskuddet er betalt. — Ved forespørgsler, der ønskes besvaret direkte, må der vedlægges svarporto.

Afsluttede partier

L 59: K. A. Larsen vandt over Bjørn Laurisen.

M 136: Nr. 6 og 7 svarer ikke og får begge 0. — 137: 3/4, 4-5. — 138: Alle får 1 mod nr. 2.

1. klasse: 253: 6/1, 6/4; spiller nr. 1 med nr. 7? — 254: 3-7, 1/2, 4/2. — 255: 3-4, 3/6, nr. 1 skal omgående indsende afskrifter — 256: 5-7. — 257: 7/4.

2. klasse: 479: 2-7. — 480: 5/1. — 481: 3-6, 2-4, 4/3, 1/6. — 482: 6/5, 2/4. — 483: 5-3, 5/1, 2-5, 3/7, 3-4, 3-6, 3/1, 5-7. — 484: 3/2, 6/1,

6/2. - 485: 2/6, 4/6, 7/6, 2/5, 3/5, 3/6 på tid, 2/1.

3. klasse: 552: 4/3. - 553: 4/3. - 554: 2/3, 1-4, 7/3. - 555: 3-4, 5-7, 4/7. - 556: 5/7 på tid; 5/1, 5/3, 5/4, 5/2. - 557: 3/5, 6/5, 6/2, 6/3, 6/7. - 558: 3/6, 1/2. - 559: 7/3, 7/1, 5/7.

4. klasse: 450: 2/7; 1 og 3 svarer ikke og får begge 0. - 452: 7/1. - 453: 1/6. - 455: 2-4. - 456: 3/2, 7/2, 1/2, 6/2, 5/2. - 457: 6/5. - 458: 6/7, 5/4, 3/7, 6/3. - 460: 2/1. - 462: 1 opgiver alle partier. T. Krake.

Afsluttede grupper

Præmietagerens opmærksomhed henledes på, at såfremt der ønskes en eller anden ting som præmie, må meddelelse herom indsendes til turneringsleder Axel Nielsen inden 14 dage.

IV 448:

1. Inge Juel Jensen, Kbhvn.	5	2.	18,65
2. Vald. Nielsen, Oldrup	1		
3. Karl Nielsen, Aalborg	4½	3.	13,35
4. Ernst Nielsen, Grindsted	2		
5. M. Gulstad, Usserød	5½	1.	24,00
6. Poul Clemensen, Lyngby	3		
7. Ejnar Kristensen, Ejby	0		

IV 451:

1. Th. Petersen, Sdr. Omme	0		
2. Hans K. Lauridsen, Kbhvn.	0		
3. Erik Jarlnæs, København	6	1.	24,00
4. Villy Horn, Vejen	3	3.	4,45
5. Anker Nielsen, Høllum	3	3.	4,45
6. Jørn Hansen, Ringsted	5	2.	18,65
7. Poul Petersen, Ringsted	3	3.	4,45

Nr. 1 og 2 svarer ikke og får begge 0.

Axel Nielsen.

Internationale turneringer

Verdensturneringer (ICCF) og Europaturneringer starter uafbrudt med 7 spillere pr. gruppe; i ICCF's turneringer er oftest mindst én overseisk spiller pr. gruppe, mens Europaturneringerne omfatter europæiske spillere. Sprogkundskab er ikke nødvendig. Ved anmeldelse angives navn, tydelig adresse, klasseønske (mester-, højere-, I, II, III) samt den DSU-klub, man er medlem af; betaling pr. gruppe: ICCF 14 kr., indbefattet et månedligt resultatblad, der udover det første år koster 5,50 kr. årligt, og Europaturneringerne koster 8,50 kr. Nærmere oplysninger kan rekvireres mod 30 øre til porto.

Nordisk korrespondancemesterskab

Anmeldelse til undertegnede senest 15. aug. 1960. Se Skakbladet for juni.

Verdensmesterskaberne

VM/IV, semifinalen, sektion 1: Csaszar, Ungarn-Lågland, Finland, 0-1; Csaszar-Smith, Sverige, 0-1; Csaszar-Alb. Laustsen, Frejlev L., 1-0; Csaszar-Stulik, CSR, 1-0; Stulik-Lågland 0-1; Stulik-Alb. Laustsen 0-1; Bergeraser, Frankrig-Stulik 1-0. - Sektion 2: Kenez, Ungarn-de Lange, Norge, 1-0; de Lange-Borisenko, Sovjet, ½-½; Hornstein, USA-Mädler, DDR, 0-1; Mazzucchelli, Argentina-Kurt Stoltze, Nysted, ½-½. - Sektion 3: Corinthio, Tyrkiet-Estrin, Sovjet, ½-½. - Sektion 4: Prechtel, Tyskland-Toluch, Sovjet, 0-1; Roos, Frankrig-Brazda, CSR, 1-0; Sandin, Sverige-Roos ½-½. - Sektion 5: Trajkovic, Jugoslavien-Brilla-Banfalvi, Ungarn, 1-0; Trajkovic-Skrbek, Tyskland, 1-0; Kaliwoda, Østrig-Trajkovic, 0-1; Tears, USA-Skrbek 1-0; Kaliwoda-Tears ½-½. Tears-Daniel, Frankrig, 1-0. - Sektion 6: Honfi, Ungarn-Slatau, Jugoslavien, ½-½; Potter, USA-Honfi 0-1; Honfi-Kukel, CSR, ½-½; Elgstrand, Sverige-Honfi 1-0; Potter-Elgstrand 0-1; Kallinger, Østrig-Gie, Indonesia, 0-1. - Sektion 7: Shirok, Israel-Mastichiadis, Grækenland, 0-1. - Sektion 9: Julius Nielsen, Valby-Watzl, Østrig, 1-0. - Sektion 10: Svensson, Sverige-Muir, USA, 1-0; Sabena, Argentina-Svensson 0-1; Muir-Sabena 0-1; Schlieder, DDR-Sabena 1-0; Zagorovskij, Sovjet-Schlieder 1-0.

Olympiader

OL/IV, semifinalen, 1. sektion: bord 1: Katki, India-Arvidsson, Sverige, 1-0; Mogens Christensen, Randers-E. Haag, Ungarn, ½-½. - Bord 2: Barczay, Ungarn-Pietzsch, DDR, 0-1; Pietzsch-Brynhammar, Sverige, 1-0; Pietzsch-Sakhalkar, India, 1-0. - Bord 3: Aaron, India-Zanta, CSR, 0-1. - Bord 4: Dalako, Ungarn-P. C. Pitters, Hvidovre, USA, ½-½; Antos, CSR-Tatke, India, 1-0. - Bord 5: Kahn, DDR-Alföldy, Ungarn, ½-½. - Bord 6: Arent O. Jensen, København-Konrad, CSR, 1-0. - Stillingen: 1. DDR 8½ (10), 85%; 2. Ungarn 9 (13), 69%; 3. Danmark 13 (22), 59%; 4. CSR 6½ (12), 54%; 5. Sverige 5 (12), 42%; 6. India 1 (16), 6%. - I sektion 2 fører Vesttyskland med 12 (14), 86%, fulgt af Spanien 9½ (14), 68%, og Argentina 5 (9), 56%.

Europa Cup, semifinalerne

Gruppe 3: Kurt Stoltze, Nysted, spillede remis mod K. Ormhaug, Norge (ikke som meddelt i juninummeret 1-0) og tabte til Grzeskowiak, Tyskland. - Gruppe 5: Julius Nielsen, Valby, vandt over Jurka, Østrig. - Gruppe 10: A. Roos, Hillerød, tabte til Toubartz, Tyskland, og vandt over Konrad, CSR. - Herefter er scoret: Mogens Christensen 1 (3), K. Stoltze 2½ (4), Julius Nielsen 2 (2) og A. Roos 1½ (3).

Dødsfald

Laborant på De Danske Sprængstoffabrikker i Jyderup, *S. A. Petersen*, døde pludselig den 11. maj, kun 55 år gammel. S. A. Petersen nærede stor kærlighed til skakspillet og i de senere år særlig til international korrespondance-skak, som han med iver og interesse kastede sig over, såvel inden for ICCF som i Europaturningerne. Som skakspiller var han en af de temmelig sjældne, for hvem spillet betød mere end det at sejre, og han forstod til fulde at nyde en fin kombination eller en indviklet

positionskamp. Udover hans positive indstilling til skakspillet besad han en usædvanlig viden om naturen, især inden for ornitologien, insektverdenen og botanikken. S. A. Petersen var således en ganske særlig interessant modstander som skakspiller, der ikke alene ejede evnen til at give sine modstandere alvorlige problemer at arbejde med på brættet, men som også forstod at fortælle om Danmark og Danmarks natur på en særdeles fængslende måde, og hans mange nære og fjerne skakvenner vil ikke glemme hans fine menneskelighed.

Arne Henriksen.

NYHEDER

Berleme Nix og hustru's legat

Fordeling af renterne for året 1959 er således:

1. hovedkreds:	
Studenterforeningens Skakklub .	kr. 50,00
Frederiksberg Skakforening	kr. 34,50
2. hovedkreds:	
Skelskør Skakklub	kr. 30,00
Præstø Skakklub	kr. 29,50
3. hovedkreds:	
Bellinge Skakklub	kr. 29,50
Fåborg Skakklub	kr. 35,00
4. hovedkreds:	
Skærbæk Skakklub	kr. 25,00
Toftlund Skakklub	kr. 25,00
5. hovedkreds:	
Kolding Skakklub	kr. 45,00
Kibæk Skakklub	kr. 33,50
6. hovedkreds:	
Horsens Skakklub af 1950	kr. 35,00
Skanderborg Skakklub	kr. 32,50
7. hovedkreds:	
Sønderholm Skakklub	kr. 31,50
Ranum Skakklub	kr. 31,50
8. hovedkreds:	
Farum Skakklub	kr. 37,00
Jyderup Skakklub	kr. 37,00
Ialt...	kr. 541,50

H. V. T.

København

Endnu foreligger ingen deltagerliste til den internationale turnering i København den 5. august. Følgende danske spillere har fået invitation: *Bent Larsen, Jens Enevoldsen, Eigil Pedersen, Bent Kølwig, Axel Nielsen, Kaj Blom, Svend Hamann og Victor Juul Hansen*. Nærmere i næste nummer.

*

Den årlige match mellem KSU og Skånes Schackförbund er spillet i Foreningen af 1860's lokaler.

Det svenske hold var absolut stærkere i år end sidste år, hvor danskerne vandt så stort som 17½-2½ i Malmö. I år førte svenskerne endda med 4½-1½, før danskerne vågnede op til dåd. Selv om den danske sejr også i år var stor, nemlig 13½-6½, var der dog flere yderst jævnyrdige kampe - ikke mindst ved topbordene - der med en undtagelse nær - sluttede i dansk favor.

Stubbekøbing

Stubbekøbing Skakklub har afholdt generalforsamling, og her blev *W. Jørgensen, Elversvej 7*, valgt til formand. Årets klubbester *Aage Tboomsen* fik overrakt vandrepokalen, og *Julius Svensson* fik 1. præmien i B-klassen.

Samsø

Nordby Skakklub har afholdt generalforsamling, og her blev klubbens navn ændret til *Samsø Skakklub*. Bestyrelsen består af: Formand: Skibstømrer *Ib Hansen*, Ballen pr. Koldby. Kasserer: *Bent Schiøtt Hansen*, Tranbjerg, Samsø.

Lavere tilskud

Efter i en række år at have fået 7500 kr. årligt, har nedgangen i tipsmidlerne i år bevirket, at unionens tilskud er blevet nedsat til 6250 kr.

H. V. T.

Efterlysning af skakure

To skakure tilhørende *Abenrå Statsskoles Skakklub*, er bortkommet ved danmarksturneringen i Ålborg. Det ene er forsynet med en sølvplade mrkt.: Ærespræmie fra 4. hovedkreds. Klubbens formand *Hans Chr. Wive*, Lundrup Mark, Rodekro, modtager gerne besked, såfremt urene findes!

Ekspeditionen holder ferie

»Skakbladet«s ekspedition er lukket fra den 1.-14. juli incl. på grund af ferie.

Trikuarteret

Hastværk er lastværk

Denne stilling fremkom i Paris september 1858 i det 6. matchparti mellem den unge fremstormende *Morphy* og *Harwitz*. Efter *Morphys* 48. træk opgav *H.* partiet. Der er heller ikke mere at ræfle om, men i skakspalten i »Illustrated London News« og senere i sin i 1860 udgivne lærebog »Praxis« må *Staunton* have ment, at læserne måske ikke kunne se, af hvilken grund *H.* opgav, hvorfor han angiver følgende fortsættelse: 48. —, h2 49. Dg3†, Kh1 50. Kc4?, h4 51. D×h4?, Kg1 52. Kd5, h1(D)† 53. D×D, K×D 54. Ke5 og vinder.

Men mon *Morphy* havde fulgt *Stauntons* naive, lange biløsning? Han har snarere set, at dersom hvid i det 50. træk spiller Df2!, så bliver sort mat i næste træk. Hvis sort i diagramstillingen forsøger at dække bonden ved 48. —, Kh2, så følger 49. Df2† med nøjagtigt samme resultat.

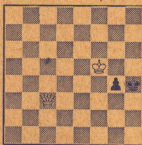
Stauntons analyse bærer spor af at være hastværksarbejde, og noget sådant var man vant til i de tider. Selv om også vor tids kommentatorer undertiden kan begå fejl, sker det dog sjældent, at disse får lov til at stå uanfægtet gennem en længere årrække, således som det her var tilfældet.

Erik Christensen.

Verdens mindste

Man taler ofte om verdens største, længste eller bredeste, men verdens mindste er sjældent noget, man praler af. Ikke desto mindre kan denne kategori skakoppgaver også have charme, særlig når det drejer sig om totrækkere med *trækpligt*. Dette består i, at der i diagramstillingen hersker trækvang. Hvis det var sorts tur til at trække, var det hele en smal sag, men nu er det altså hvid, der skal trække, og det er løserens sag at finde et træk, der så vidt muligt opretholder trækvangen, men med trækpligten væltet over på sort. Oftest opstår der herved et løsningsforløb, der helt afviger fra varianterne i »skinspillet«. I *Langstaff* og *Mortimers* opgave kan hvid sætte mat på h8, uanset hvad sort trækker, men hvad skal hvid begynde med? I denne og de følgende totrækkere overlader vi

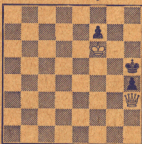
W. Langstaff & E. C. Mortimer
»Chess Amateurs«, 1922

Mat i 2 træk

arbejdet til vore lødere. Efter opgaven med kun fire brikker (det er den, der er verdens mindste), kommer turen til *Harley & Watney*, som kun bruger én brik mere, men til gengæld er indholdet mere overraskende.

B. Harley & C. G. Watney
Hædr. omt. »Good Companion« 1921

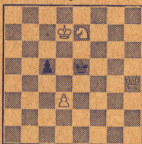
Mat i 2 træk

Endelig har vi *Weeninks* opgave, hvor det ved nærmere studium viser sig, at trækvangen ikke kan opretholdes, men at der skal en trussel til. Også på sit område er dette verdens mindste.

Løsningerne kommer først i næste nummer.

H. V. T.

H. Weenink
»Good Companion« 1919

Mat i 2 træk

Wageningen 1957

Der har været store forsinkelser for denne bog, men nu foreligger den til gengæld i en meget smuk udgave, i stort format, på smukt papir og indbundet. Alt i alt en herlig turneringsbog. Der er 153 partier med fyldige noter af **Hans Bouwmeester** + de 4 partier i Omkampen mellem Bent Larsen og H. J. Donner. 20 sider teoretisk oversigt af T. D. van Scheltinga, rundeberetninger, tabeller, register og fotos. Alt skrevet på tysk. Desuden ialt 21 partier af stormester Bent Larsen. En turneringsbog der alle dage vil blive efterspurgt. **Vi har enimport for Danmark. Kr. 29,00.**

- Talmanov:** Nimzoindisk. Russisk. Nu foreligger atter den i meget lang tid udsolgte bog i ny forbedret udgave og dertil indbundet og på bedre papir end de russiske bøger ellers er. 285 sider, ca. 200 diagrammer. En meget belærende bog. Og som sædvanlig meget billig 5,95
- I. Romanov.** M. Chigorina. Erindringsbog om den kendte spiller. Alle hans bedste partier mod kendte spillere i tiden 1875-1907 med ca. 200 diagrammer. Fuldstændig register. En interessant, belærende bog på godt papir. Indb. 405 sider. Meget billig. Moskva 1960 8,65

INTERESSANT NYHED

INTERESSANT NYHED

- Verdensmesterskabet Botvinnik-Tal, Moskva 1960. - Bogen er på tysk. - Udførlig kommenteret af stormester **S. Flohr** med mange diagrammer og afbildninger 7,80
- Dr. M. Niemeljer:** Twee Zielen en Twee Gedachten. Den kendte opgave-mand har i en meget smuk bog, trykt på det bedste papir, med mange diagrammer, samlet 100 af L. J. Loschinskij's og 100 af Jan Hartong's bedste opgaver. Hollandsk. En dejlig bog 10,50
- Dr. Max Euwe:** Slutspillet. Af dette fortrinlige værk på tysk er lige ud-kommen: Bd. 7. Officerer og bønder mod officerer eller bønder II ... 5,60
- Hans Müller: Angriff und Verteidigung.** Strategi og taktik i skakspillet. Glimrende bog med 145 partier af alverdens kendteste skakspillere helt tilbage til 1899. 335 diagrammer og 297 partistillinger 21,60
- Grasemann: Problemschach 1952-1957.** 300 af de i disse år bedst kompo-nerede opgaver. 228 sider. 295 diagrammer. En dejlig samling. Indb.... 12,60
- Schneider Miklos: Holland Vedelem.** Ungarsk. 179 sider variantstof + 88 partier. Uundværlig for alle der spiller hollandsk 19,00
- Leo Landuijt: Schach-Eröffnungen.** 2. udgave. Skema med 6250 eksem-pler. De 12 første træk af kendte mestre i tidens løb 5,40
- Snosko-Borowsky: Eröffnungsfallen am Schachbrett.** 128 sider 13,60
- Euwe & Mühring: Ich teste mich selbst.** Systematisk lærebog med 50 dia-grammer. Tysk 7,80
- Florian-Gelenzel: Nimzoindisk I.** Ungarsk. Alle tænkelige varianter. Nav-neregister med næsten alle kendte skakspillere. 168 sider. 181 diagr.... 16,00
- Bind II 17,00

DANSK SKAKFORLAG - Aabybro - Telf. 82

DANMARKS STØRSTE OG ÆLDSTE SPECIALFORRETNING I SKAK

M. K. Jørgensen, Aabybro boghandel

Omgående franco levering - 8 dages returret

Dansk giro 18863 - Svensk giro 4205 - Norsk giro 99303